

Soldaterlegatet

Folketinget
Christiansborg
1240 København K
Att. Beskæftigelsesudvalget

København, den 16. august 2023

Kære medlemmer af Beskæftigelsesudvalget

Soldaterlegatet vil gøre jer opmærksomme på, at det er nødvendigt og på tide at få endeligt sikret en ordentlig behandling af veteraners psykiske arbejdsskadesager. Som bekendt er ansvaret i princippet, men endnu ikke i praksis, overgået til fra Beskæftigelsesministeren til Forsvarsministeren, og der er en reform af Arbejdsskadesikringsloven på vej. Vi ser derfor oplagt anledning til politisk handling nu.

Soldaterlegatet har siden 2009 arbejdet for at forbedre behandlingen af udsendte veteraners psykiske arbejdsskadesager. Vi har støttet med advokatbistand i over 400 enkeltsager, og vi har løbende været i konstruktiv dialog med myndigheder, ministre og politikere. Der blev i 2014 indført en særlov for veteraner med PTSD og efterfølgende gjort forskellige tiltag i flere veteranpakker.

Vi har dokumenteret problemerne med ukorrekt sagsbehandling og bevisbedømmelse, blandt andet ved en juridisk rapport i 2019, fulgt op af en konference på Christiansborg i februar 2020. Vores alvorlige kritik blev understøttet af en principiel dom i Vestre Landsret i juni 2020, og Erhvervssygdomsudvalget har i 2021 udvidet sin forelæggelsespraksis.

Alligevel må vi konstatere, at myndighedernes uretmæssige praksis fortsætter, og at Særloven ikke virker efter hensigten. Der stilles fortsat for strenge krav til dokumentation og belastningernes styrke og den tidsmæssige sammenhæng mellem belastninger og sygdom. Dertil er der ny lægefaglig evidens i WHO's gældende nye diagnosekriterier for PTSD m.v. (ICD11), som man dog ikke vil anerkende i arbejdsskadesystemet, før sundhedsmyndighederne får omlagt hele det danske diagnosesystem engang i 2026.

Op mod halvdelen af Soldaterlegatets støttesager bliver omgjort via genoptagelse, klage eller domstol. Herunder findes 21 retssager om afvisning af PTSD m.v. som arbejdsskade. Hele 9 af dem er endt med at blive genoptaget og siden anerkendt administrativt, bl.a. efter forelæggelse for Retslægerådet. Der verserer aktuelt 10 retssager: 3 er genoptaget hos myndighederne, og 7 sager afventer Retslægerådet eller dom. Derudover søges p.t. fri proces i 6 andre sager. Der føres også andre retssager, som Soldaterlegatet ikke er involveret i.

Det er uacceptabelt, at AES og Ankestyrelsen ikke tilretter sin afgørelsespraksis, og at veteraner stadig skal gennem årelange kampe og helt til domstolene for få anerkendt deres psykiske skader fra udsendelser for Danmark. Det er også uholdbart, at flere igen vil skulle vente i årevis

på en ny genoptagelse og forventet anerkendelse, når de nye PTSD-diagnosekriterier formelt implementeres.

Soldaterlegatet har derfor sendt vedlagte høringssvar til udkast til ændring af Arbejdsskadesikringsloven, hvor vi især påpeger begrundet bekymring over, at man ovenikøbet, stik mod fakta og fornuft, vil indskrænke veteranernes klage- og søgsmålsadgang. Vi mener, at tidspunktet er kommet til at få sikre veteranernes retsstilling fuldstændigt, og at løsningen må være at give dem en ny særlov, eller som minimum at "vende bevisbyrden" ved en ændring af den gældende særlov: Vi vedlægger et forslag herom, udarbejdet af en førende ekspert på området, advokat Mads K. Pramming.

Vi håber, I vil bidrage til at få de rette løsninger på plads og står naturligvis til rådighed ved opfølgende spørgsmål.

På Soldaterlegatets vegne

A handwritten signature in blue ink that reads "Thore Clausen".

Thore Clausen
Sekretariatschef